

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการแสวงหา กลยุทธ์ในการพัฒนาประชากรในประเทศ ประเทศไทยเป็น ประเทศที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในทุกด้านการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม การทำให้บุคคลในชาติมีคุณภาพมีศักยภาพ เพื่อเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาช่วยสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ ให้คนไทยรู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม และ สิ่งแวดล้อม ที่ตนอาศัย แล้วนำความรู้ ความเข้าใจมาใช้แก้ปัญหา รวมทั้งสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมให้ ดีขึ้น^๑

การจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมมีความ จำเป็นเป็นอย่างยิ่ง โดยกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาคือกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน เมื่อผู้บริหารมีความพร้อมและมีศักยภาพในการพัฒนา ก็จะสามารถเป็นผู้นำ ให้แก่ครูผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญแล้ว กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้ผู้เรียน ได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทยรวมทั้ง เสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรม” จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และในการดำเนินชีวิต ด้วย “ความเพียร” จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ^๒

แนวทางตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้ให้ความหมายของ การศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิตไว้ในมาตรา ๔ ดังนี้ “การศึกษา” หมายความว่ากระบวนการ เรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของคนและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบ สานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจาก การจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตมาตรา ๖ กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ

^๑พระเทพโสภณ(ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **ทิศทางการศึกษาไทย**,พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย,๒๕๔๗),หน้า ๓.

^๒สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,“ดัชนีชี้วัด: เครื่องมือของการติดตาม ประเมินผล”,**วารสารเศรษฐกิจและสังคม**,(๒๕๔๒.),หน้า๒.

และสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข^๓

แนวนโยบายพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา ๗๙ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรม ของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คือ ๑) เพื่อดำเนินการในการพัฒนาคนรอบด้านอย่างสมดุล เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาโดยเฉพาะแนวนโยบายเพื่อดำเนินการที่ ๓ การปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม ๒) สร้างสังคมไปให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้โดยเฉพาะตามแนวนโยบายเพื่อดำเนินการที่ ๕ การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของคนมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกคนมีทักษะและกระบวนการในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดจนมีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักรับผิดชอบ ชั่วดี มีระเบียบวินัย ประหยัด อดออมมีจิตสำนึกมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีสุขภาพแข็งแรง ๓) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้^๔

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Human being is social animal) มนุษย์มีการอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างเป็นหมวดหมู่มิได้ใช้ชีวิตอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังแต่อย่างใด เนื่องจากมนุษย์ต้องทำกิจกรรมร่วมกันอยู่ตลอดเวลา ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและแต่ละชีวิตต่างก็ต้องการที่จะเสริมสร้างความสุข ความมั่นใจ และความปลอดภัยให้กับตนเองอยู่เสมอสังคมจึงเป็นแหล่งรวมศูนย์ทางความคิดที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมา เพื่อแสวงหาคำตอบทุกอย่างให้กับตนเองสังคมในทุกระดับชั้นเป็นแหล่งรวมคนหลายๆคนเข้าด้วยกันซึ่งในจำนวนผู้คนเหล่านั้น แต่ละคนต่างก็มีชีวิต มีจิตวิญญาณมีความรู้สึกรู้สีกินคิดและมีจุดหมายปลายทางที่แตกต่างกันออกไป และด้วยเหตุนี้เองบางครั้ง จึงทำให้สังคมต้องเกิดปัญหาหรือมีความสับสนวุ่นวายขึ้น อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านความคิดของแต่ละคนซึ่งเมื่อใดก็ตามที่สังคมมีปัญหาขึ้นจะเป็นด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม ผู้ที่จะทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้หมดสิ้นไปได้ ก็หาเป็นใครที่ไหนไม่หากแต่เป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนนั่นเองที่จะต้องสามัคคีร่วมใจกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมของตนเองให้ดีและมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นความสามัคคีจึงเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จทั้งปวงความสามัคคีจึงเป็นแหล่งพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงให้เกิดขึ้นได้และเป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมทุกคนควรที่จะตระหนักเอาใจใส่ และสร้างสรรค์ขึ้นให้มากที่สุดเ็นทางพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าได้ทรงตรัส

^๓กระทรวงศึกษาธิการ , พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๔๒ , (กรุงเทพมหานคร :คุรุสภา ,๒๕๔๒), หน้า ๓๔.

^๔สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ,แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๕๙) , พิมพ์ครั้งที่ ๙ , (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๑-๒.

หลักธรรมอันจะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในสังคมเอาไว้ ๖ ประการด้วยกัน ซึ่งอยู่ในหมวดธรรมที่เรียกว่า “สาธารณโภคิ” ซึ่งมีความหมายว่าหลักธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึง เป็นหลักธรรมที่จะเสริมสร้างความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นต่อกันและกันอยู่เสมอในยามที่ระลึกถึงกัน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสามัคคีมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นด้วยหากสังคมใดต้องการที่จะเสริมสร้างความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้น ก็ควรที่จะต้องนำเอาหลักธรรมทั้ง ๖ ประการ ไปใช้อยู่ตลอดเวลา หลักสาราณียธรรม เป็นหลักพื้นฐานของชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตไทยเป็นหลักเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีสัมมาทิฐิเพื่อศานติสุขของคนในสังคมจึงเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการประยุกต์ใช้ในโรงเรียน เพราะเป็นแหล่งสำคัญในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ให้แก่เด็กนักเรียนทุกคน หากผู้บริหารประเทศ นักธุรกิจและนักการเมืองมีและใช้คุณธรรมจริยธรรมย่อมจะนำให้บ้านเมืองรุ่งเรืองและประชาชนสุขสันต์ผู้บริหารโรงเรียนควรนำมาประยุกต์ใช้ในยุคสังคมปัจจุบันที่มีแต่ความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดความสามัคคี และการสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับเพื่อนร่วมงาน พรคพวกเพื่อนฝูง สมาชิกในหมู่คณะ และพี่น้องในครอบครัว ไม่ว่าองค์กรใดก็ตาม การใช้หลักธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคี ๖ หรือที่เรียกว่า “สาราณียธรรม” (ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน ธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคี) มาเป็นหลักปฏิบัติ จะได้รับประโยชน์อย่างยิ่ง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักสาราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครยะลา ซึ่งผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครยะลาสนใจศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารตามหลักสาราณียธรรมเน้นการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่นำหลักธรรมเป็นเหตุเป็นผลธรรมที่ระลึกถึงกัน หลักธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคีนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กร หลักสาราณียธรรม ได้แก่ เมตตาเมตตามโนกรรม การคิดดี เมตตาจริกรรม การพูดแต่สิ่งที่ดีงาม เมตตากายกรรม การทำความดีต่อกัน สาธารณโภคิ การรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์กันด้วยความยุติธรรม สีสสามัญญตา การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับหรือวินัยต่างๆ อย่าง เดียวกัน ทิฐิสามัญญตา มีความคิดเห็นเป็นอย่างเดียวกันคิดในสิ่งที่ตรงกัน รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นอยู่เสมอ หลักธรรมสำหรับการเสริมสร้างความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้นในสังคม อันจะนำมาซึ่งความสุข ความสันติ ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าทั้งหลายทั้งปวง เป็นหลักธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาและสนใจศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ในการนำหลักหลักสาราณียธรรม ดังกล่าวไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งทัศนคติของผู้บริหาร และครู ในการประยุกต์หลักสาราณียธรรมดังกล่าวในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยมีหลักสาราณียธรรมเป็นพื้นฐานอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในเชิงวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาในการบริหารงานสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการใช้หลักสราณียธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการ ใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ต้องการทราบการใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา ว่าเป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เพื่อต้องการทราบผล การเปรียบเทียบ การใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ว่าเป็นอย่างไร

๑.๓.๓ เพื่อต้องการทราบแนวทาง การใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลาว่าเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา”ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยเป็นการศึกษาข้อมูลจาก พระไตรปิฎก ศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสราณียธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและครูที่ใช้หลักการบริหารสถานศึกษาตามหลักสราณียธรรม

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่โรงเรียนในเขตเทศบาลนครยะลา ในสังกัดเทศบาลนครยะลาในการวิจัยในครั้งนี้

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครยะลาปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๓๐๕ คนดังตาราง

ตารางที่ ๑.๑ จำนวนประชากรจำแนกตามสภาพ

ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู
โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง)	๒	๒๓
โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก)	๓	๖๔
โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดพุทธภูมิ)	๓	๓๕
โรงเรียนเทศบาล ๔ (ธนวิถี)	๔	๗๗
โรงเรียนเทศบาล ๕ (บ้านตลาดเก่า)	๔	๕๗
โรงเรียนเทศบาล ๖ (วัดเมืองยะลา)	๒	๓๑
รวม	๑๘	๒๘๗

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ – เดือนธันวาคม ๒๕๕๘

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ การใช้หลักสารานิยธรรมในการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครยะลา อยู่ในระดับมาก

๑.๕.๒ ผู้บริหาร และครู มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการใช้หลักสารานิยธรรมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๖.๑ การใช้หลักสารานิยธรรมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความสามัคคีปรองดองกันเป็นที่ตั้งแห่งการให้ระลึกถึงกันกระทำให้เป็นที่ยรักเป็นที่เคารพยอมเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งการนำความรู้เชิงทฤษฎีหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา

๑.๖.๒ หลักสารานิยธรรม หมายถึง คุณธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกันหลักการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีมี ๖ ประการ คือ

๑) เมตตาการุณกรรม หมายถึง การช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน การให้การอนุเคราะห์ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นไม่รังแกทำร้ายผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒) เมตตาวจีกรรม หมายถึง การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำ ตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน พุดมีเหตุผล ไม่พูดให้ร้ายผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๓) เมตตามโนกรรม หมายถึง การตั้งจิตปรารถนาดีคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน เป็นการคิดดีต่อกันคิดเชิงบวกไม่คิดอิจฉาริษยาหรือไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาท ถ้าทุกคนคิดคิดเชิงบวกแล้วปฏิบัติเหมือนกัน ความสามัคคีก็จะเกิดขึ้นในหมู่คณะและในสังคมก็จะอยู่ด้วยความสุข

๔) สาธารณโภคี หมายถึง การที่ได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรม แม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่าย ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน การรู้จักแบ่งสิ่งของให้กัน และกันตามโอกาสอันควรเพื่อแสดงความรักความหวังดีของผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน

๕) สีสสามัญญตา หมายถึง การที่ทุกคนที่อยู่ร่วมกันมีความประพฤติสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบวินัย ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ ก็จะเป็นการสร้าง ความรักใคร่ สามัคคีมีความประพฤติสุจริตปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหมู่คณะไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

๖) ทิฏฐิสามัญญตา หมายถึง การที่มีความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการ สำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์ หรือขจัดปัญหาไม่เห็นแก่ตัวรู้จักเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบสุข

๑.๖.๓ การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การนำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักในการบริหารการศึกษาไปใช้ในการบริหารตนในฐานะเป็นผู้นำ สถานศึกษาในการบริหารครูในฐานะเป็นบุคลากรในสถานศึกษาและใช้ในการบริหารงานทั้งระบบ ภายในสถานศึกษา และกิจกรรมต่างๆ

๑.๖.๔ ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้รักษาราชการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนในสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้รักษาราชการในตำแหน่งหรือผู้ช่วยผู้รักษาราชการแทนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครยะลา

๑.๖.๕ ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนในสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา

๑.๖.๖ ประสพการณ์ในการทำงาน หมายถึง ประสพการณ์ในการทำงานตั้งแต่ น้อยกว่า ๕ ปี ๖-๑๐ ปี และ ๑๑ ปี ขึ้นไป

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ผลการวิจัยเกี่ยว ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่อ การใช้หลักสารานุกรมในการบริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา

๑.๗.๒ ได้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่อการใช้หลักสารานุกรมในการบริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา

๑.๗.๓ ได้แนวทางการใช้หลักสราณียธรรมในการบริหารสถานศึกษา ในเขตเทศบาลนคร
ยะลา

๑.๗.๔ นำผลการวิจัยไปวางแผนในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสราณียธรรมเพื่อเป็น
การพัฒนางองค์กรสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป